

NYHETER

TIPS

4

INFORMERA DIG
INNAN
BEHANDLINGEN

IMPLANTATBEHANDLING

1. Man tar först en serie bilder på tänderna för att därefter göra ett avtryck.
2. Före behandlingen.
3. Efter behandlingen.

FOTO: ISTOCKPHOTO OCH PRIVAT TILL HÖGER

NYHETER I KORTHET

EKONOMI

Få ekonomisk hjälp med höga tandvårds-kostnader

När ungdomar lämnar den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården, slutar många gå till tandläkaren. Av dagens 30-åringar, finns endast en fjärdedel kvar som patienter av de som gick till tandläkaren som 19-åringar.

Tandvård till fast pris

Enkäter som gjorts, visar att många unga oroar sig för kostnaden som kan tänkas uppstå om det skulle behövas ett större ingrepp. Sedan april 2007 erbjuds därför "Frisk tandvård", ett gemensamt koncept inom Folk-tandvården över hela Sverige, med syfte att locka fler att gå regelbundet till tandläkaren. Det innebär tandvård till ett fast pris i tre år, från det året du börjar betala din tandvård. För några tiotusent i månaden får du hjälp med allt ifrån undersökningar och förebyggande vård till lagning av hål och insättning av enstaka kronor. Genom att använda tandvårdsbidraget som delbetalning, kan den lägsta kostnaden för avtalet för dig som är patient bli 35 kronor i månaden.

Privata lösningar

Det finns även en liknande lösning inom den privata tandvården, så kallad abonnemangstjänst. Den innebär att du ingår ett avtal med en tandläkare om tandvård till ett fast pris. För att du ska få använda det allmänna tandvårdsbidraget till att betala för abonnemangstjänst måste avtalet löpa på tre år och omfattas undersökningar och utredningar, hälsofrämjande insatser, exempelvis borttagning av tandsten eller behandling av sjukdoms- och smärttillstånd och reparativ vård, det vill säga lagning av hål och insättning av kronor. Dessa punkter är minimikrav. Även annan tandvård kan ingå i abonnemangsavtalet.

Det finns även försäkringslösningar som erbjuder subventionerad tandvård genom företag, organisationer och samfund. I dessa fall hanteras försäkringen antingen som ett brutto- eller nettolöneavdrag. Försäkringen täcker all form av tandvård enligt reformen, vilket innebär att även din undersökning är inkluderad.

Så kan ett fint leende och vackra tänder förändra ditt liv

Fråga: Har du som Anna tröttnat på att skämmas för dina tänder, men är osäker på om det finns en behandling som hjälper?

Svar: Var lugn. I dag finns det behandlingar som låter dig se resultatet redan innan behandlingen börjar.

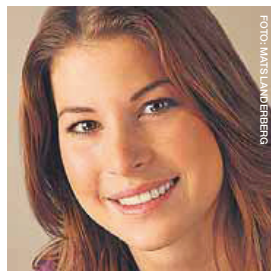

FOTO: MALIN LINDBERG

"Det är så skönt att kunna skratta och le utan att behöva skämmas för mina tänder".

Anna Svensson, 21 år.
Jobbar på ICA Storlager i Helsingborg.

des med oerhört noggranna förberedelser. Bland annat fick hon möjlighet att ställa alla tänkbara frågor till sin tandläkare. Eftersom Anna kände sin tandläkare sedan tidigare, kände hon sig helt trygg med sitt beslut. Hans förberedelser underlättades av att han hade god kännedom om hennes tidigare tandstatus.

– Först togs en hel serie bilder av tänderna och därefter gjordes ett avtryck som tandteknikerna använde för att ta fram en prototyp för mina nya tänder, berättar Anna.

– Därefter kunde min tandläkare visa på datorn hur mina nya tänder skulle komma att se ut. Efter det kunde jag prova de nya tän-

derna utanpå mina egna. De hade jag i ett par dagar för att vänja mig vid mitt nya utseende och för att känna efter om tänderna var för långa, för breda eller behövde någon annan justering. Alla de här förberedelserna gjordes utan att röra mina befintliga tänder.

Inga överraskningar

Efter det att alla förberedelser var klara och man var överens om hur slutresultatet skulle se ut, började den riktiga behandlingen. Först slipades ytan på tänderna för att kunna applicera de nya fassaderna. Att få rätt färgnyans på skalfasaderna är också en viktig detalj i behandlingen. Ofta händer det att patienten ser sin chans till ett "filmstjärneleende", med kritvita tänder men det är inget som rekommenderas, eftersom det lätt ser konstgjort ut.

– Innan vi bestämde vilken färg mina skalfasader skulle ha, blektes mina egna underkäständer. Det underlättade sedan processen med att hitta fram till rätt färg. Jag fick till och med göra en utflykt till Malmö och en tandtekniker där, för att stämma av att färgen blev rätt. Det som var mest fantastiskt var att jag redan från början visste hur mina nya tänder skulle se ut. Det blev jättebra och jag är väldigt nöjd. Det är så skönt att kunna skratta och le utan att behöva skämmas för mina tänder, avslutar Anna.

FAKTA

Estetisk tandvård görs exempelvis för att bleka missfärgade tänder, korrigera mellanrum eller laga skadade tänder. Många tror att det krävs dyra och omfattande behandlingar för att åstadkomma starka tänder och ett vackert leende, men med modern teknik kan man i dag förbättra både tändernas färg och form. Skalfasader finns för den som vill korrigera både färg och form och med tandkronor kan du ge ny form åt skadade tänder. Dessa är ofta gjorda av porlän som matchar färgen på dina tänder.

Färgen på dina tänder påverkas av mat och dryck. Det kan exempelvis röra sig om rödvin, kaffe och tobak. Ytliga missfärgningar kan tandläkaren eller tandhygienisten ta bort med en enkel putsning. Ibland kan färgförändringar även bero på att pulpan inuti tanden har skadats eller dött. I båda fallen kan blekning vara lösningen för att få tanden, eller tänderna, ljusa igen.

Den aktiva substansen i all blekning är väteperoxid. Den kan göras i olika koncentrationer som passar patienten.

SHOWCASE

MOBIL TANDVÅRD

– Redan som liten hade jag missfärgningar på tänderna, säger Anna Svensson. Troligtvis berodde missfärgningarna på höga fluorhalter i kranvattnet där jag växte upp. Jag hade gulbruna missfärgningar på tänderna och det finns knappt ett kort av mig före elva års ålder där jag ler med öppen mun, säger Anna.

Vid den åldern hade missfärgningarna blivit så störande för Anna, att hennes tandläkare föreslog att hon skulle få ett plastöverdrag på framtänderna, en rätt vanlig metod vid missfärgningar. De fungerade bra i början, men med tiden försämrades resultatet. Tack vare att Annas föräldrar gick hos en tandläkare, som är medlem i SACD - Swedish Academy of Cosmetic Dentistry, blev hon erbjuden att få hjälp, så snart hennes tänder vuxit färdigt.

Noggrann förberedelse

I våras, samma år som Anna fyllde 21 år, var det dags. Behandlingen som gav Anna ett helt nytt leende, inled-

CHARLOTTE PHALÉN

redaktionen@mediaplanet.com